

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Brevet de francare nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Brevet de anulațiune:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena
H. Mass, Haasenstein & Woyler (Otto
Maas), H. Schalek, Alois Herndl, M.
Duker, A. Oppel, J. Demmeberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dauke; în Hamburg: A. Bismarck.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 or. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învală.
Reclame pe pagina a III-a o
seră 16 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta“ este în să-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 205.

Brașov, Vineri, 17 (29) Septembrie

1893.

Răspunsurile Monarchului și dieta.

Brașov, 16 Septembrie v.

În sinul partidelor maghiare din dietă se pregătesc o luptă mare. Stanga extremă vrea să facă un atac vehement „în contra reacțiunii de drept public, ce și-a ridicat capul în mod atât de amenințător la Güns“.

E vorba adevărat de răspunsul, ce l'a dat Maiestatea Sa deputațiunii municipilor la Güns, în care nișuștele de a schimba legile pactului dela 1867 au fost declarate de amăgirii și promisiuni deșerte și în care s'a mai enunțat, că o schimbare a pactului dualist se opune chiar și datoriei Maiestății Sale ca regent.

Prin această enunțare prea înaltă stanga extremă maghiară vede mai înteu un pericol mare, ce amenință principiile ei de independență, cari după ea, sunt cele mai de frunte principii ale existenței naționale a Maghiarilor; mai departe ea vede amenințate printr'insa interesele cele mai vitale ale constituționalismului unguresc, căci enunțările condamnă chiar și nișuștele ce țintesc la schimbarea legilor dela 1867 pe cale constituțională.

„Este sulevată în forma cea mai acută cestiunea de drept public față cu Viena — dice „Budapesti Hirlap“ — și este pusă înainte cestiunea naționalităților pe totă linia... Peste cetățenia de onore a lui Kossuth, peste monumentul onorabil și peste corespondența nemțecă a armatei, am ajuns la enunțările dela Güns... aici, pe lângă asistența guvernului responsabil s'au pronunțat din locul cel mai înalt astfel de cuvinte, cari au produs mare iritațiune și neliniște în țară...“

„... Noi — continuă numita foia — nu putem trăi fără de condițiunile depline ale vieții noastre naționale. Noi această țintă nu-o căutăm nici în Daco-românia, nici în Pan-

germania, nici în Panrusia, ci exclusiv numai în alianța noastră nedisolubilă cu Habsburgii. Cum-că noi această alianță o căutăm în zadar, cum-că în ea întâmpinăm numai scutul persoanei și a averii noastre, der nu tot-odată și condițiunile capitale ale existenței noastre naționale: ni s'a părut tuturor a-o auzi din vorbirea dela Güns. E de lipsă ca cu privire la această, guvern și națiune să se lămurască pe deplin.“

Este interesant, că însuși guvernul s'a învoit cu partidele opoziționale de a se face posibilă o asemenea lămurire cu privire la enunțările dela Güns în dietă.

S'a stabilit adevărat între ministru-președinte Wekerle și între șefii celorlalte partide, ca cestiunea enunțărilor monarchului să fi adusă în discuțiune, nu pe calea interpelețiilor, ci printr'o petițiune deosebită redactată pentru acest scop, asupra căreia apoi să se dezbate așa ca să poată lua parte la discuțiune toți deputații.

Prevenirea acestei a lui Wekerle a deșteptat temeri, că ar avea ceste rezervate față cu opoziția. Ori cum ar fi, discuțiunea se va face și va fi foarte înfocată. Se va desfășura o acțiune sgomotoasă cu scop de a alarma din nou opiniunea publică maghiară și lui Wekerle poște încă să-i pară rău de concesiunea, ce a făcut-o opozițiunii.

Decamdată organul principal al stârgei extreme „Egyetértés“ se folosese de ocaziune a apela la uniunea și solidaritatea tuturor aderenților opoziției de drept public față cu „reacțiunea, ce și redică capul“.

Acastă foia publică deja în numărul ei de erii petiția comitetului central al partidei independente din Budapesta către dietă, în afacerea răspunsului dela Güns. În această petiție se cere ca dieta să tragă la răspundere și să pună în stare de acușiune cabinetul We-

kerle, pentru-că a călcatu constituția.

Încă nu cunoscem până acuma atitudinea ce voiesce a-o observa în această cestiune contele Apponyi cu partida sa, der se crede, că și el va lua poziția hotărâtă în contra guvernului.

Viitorea „lămurire“ dintre „guvern și națiune“ asupra enunțărilor monarchului va lua astfel dimensiuni mari și în împrejurările de față credem, că cu ocaziunea această va fi adusă în discuțiune și cestiunea naționalităților, căci opoziția va susține, că tocmai mișcarea periculoasă a acestora justifică „nișuștele ei naționale curate maghiare“.

Așteptăm der cu încordare desfășurarea luptei.

La procesul pentru „Replică“. Cetim în „Budapesti Hirlap“ dela 27 Septembrie: „Curia regescă a dezbătut adă, sub președinția lui Daruvary Alajos, recursul de nulitate în procesul „Replică“. Raportorul Dr. Székely Ferenz a referat, în întregă ședința dinainte de prânză, recursul de nulitate. Consiliul pentru presă însă a respins toate motivele de nulitate, parte pentru-că ele ating partea meritorică a sentinței, parte pentru-că sunt pe deplin nejuste“.

CRONICA POLITICA.

— 16 (28) Septembrie.

Biroul „Wolff“ publică acuma textul telegramelor schimbate între Impăratul Wilhelm și principele Bismarck. Depeșa împăratului german este de următorul cuprins:

„Güns, 19 Septembrie. Principelui Bismarck în Kissingen. Spre părerea mea de rău numai acuma am aflat, că Serenitatea Văstră ați trecut printr'o bolă nu neînsemnată. Deoarece totodată — mulțumită Domnului — am primit sciri despre îmbunătățirea constată a sănătății văstre, mi esprim cea mai caldă bucurie asupra acestor sciri. Dorind, a face ca 'nsăn-

toșarea văstră să fiă câtă mai deplină, rog pe Serenitatea văstră, ca, fiindu situația dela Varzin și Friedrichsruhe puțin favorabilă, să luați quartirul vostru peste iernă într'unul din castelour mele situate în Germania de mijloc. După ce vom vorbi cu mareșalul Curții vă voi nuimi castelul cel mai acomodat. „Wilhelm“.

Principele Bismarck a răspuns prin următoarea telegramă:

„Kissingen, 15 Sept. Majest. Sale Impăratului Germaniei, în Güns. Mulțumesc Maj. Văstre cu profundă venerațiune pentru grațioasă exprimare a simpatiei față cu bolăvirea mea și a îndreptării de curând ivite, precum nu mai puțin pentru intențiunea grațioasă îngrijiri pentru promovarea însănătoșării mele, prin concederea unui domiciliu favorabil în privința climatică. Omagiala mea mulțumire pentru grațioasă intențiune nu se va slăbi prin convingerea ce-o am, că restabilirea sănătății mele, deoc potă spera la ea după voința lui Dumnezeu, cred a-o afla mai verisimil în oasnicia obișnuită de mult și în totă ce-o încungiură. Deoarece suferința mea e de natură nervoasă, cred împreună cu medicul meu, că viața liniștită în ocupațiunile și împrejurimile obișnuite va promova peste iernă mai bine sănătatea mea, și că de aceea la bătrânețele mele, în interesul delaturării conturbarilor existente a sistemului meu de nervi, ar fi să se eviteze o trecere în nouă împrejurimi și relațiuni mie până acuma străine, cum s'ar întâmpla, dacă s'ar realiza grațioasă intențiune a Majestății Văstre. Profesorul Schweninger își rezervă a motiva în scris această a sa și a mea convingere. Bismarck.

În ședința de ieri a dietei unguresci s'a citit comunicatul ministrului-președinte despre numirea lui Krieghammer, ca ministru comun de război. Adresa comitatului Neograd, prin care se cere introducerea censurei pentru presa nemaghiară, în special pentru presa română și slovacă; apoi petițiunea clubului independent privitor la răspunsurile ce le-a dat monarchul în Boroș Șebig și în Güns, s'au dat spre studiere comisiei petiționare, er interpelația lui Apponyi în cestiunea

FOILETONULU „GAZ TRANS.“

Anonimitatea în presă.

— O prelegere a lui Zola. —

Dilele trecute marele scriitor francez Emile Zola a ținut o prelegere la congresul internațional al juriștilor, din Londra în care s'a ocupat de obiceiul juriștilor de a scrie articoli anonimi. Etă părțile mai interesante din vorbirea lui Zola:

Decă omul ia în mână un diart engles, în care nici un articol nu este înscris, și-l asemănă o' foia franceză, în care chiar și diversele sunt subscrise, atunci se pare, ca și când ar vedea încorporate cele două rase cu toate celea, ce temperamentul, obiceiurile și istoria ultimelor vécure a născut. Fără îndoială, că presa englesă poște să mulțumescă puterea și să se anonimizeze. Și aci este vorba în primul rând despre articoli politici și despre direcția spirituală a foii. O foia în care se pierde așa numitul individuum, nu este decât expresiunea unui grup de oameni și pânea de toate dilele a unei mulțimi. În

putere ea câștigă, ce a pierdut în individualitate, fiind-oă singurul ei scop este de a corespunde unei anumite opinii și de a da expresiunea fidelă a acesteia. Ca o astfel de foia să poște mulțumi ore-care necesitate socială, trebuie să aibă un public cetitor forte credincios, care este pe deplin mulțumit, decă dimineața își otesce diartul său, er nu și altul, căci singurul diartul său este expresiunea opiniei sale. Astfel e publicul engles; pe el nu l'au hărțuit revoluțiile, el și adă se împarte în două tabere mari, nu suferă de bolă de-a frunzi indată dimineața de ce diare, ci fiă-care cetitor rămâne pe lângă diartul său, îl otesce dela început până la sfârșit și nu pretinde dela diart mai mult, decât să gândească, cum se gândesc el.

Aici deră nu este importantă aceea, oă cine e redactorul, ci aceea, că ore care este opinia unitară a diartului. Decă nu cunoscem pe singuratecii colaboratori, atunci cunoscem cel puțin același ton și același talent, ce se exprimă într'unul a tuturor. Nu se vede, decât opera gata, masa de gândiri și informații pusă la o-

lăstă, care face din fiă-care diart o adevărată enciclopedie-cotidiană. Resultatul unierei este puterea; omul ușor poște să-și câștige concepte despre mecanismul puterii al muncii, care se bazează pe venitul strălucit al sistemului de publicații și provide cu hrană diferite pătur sociale ale națiunii. De aci vine, că în Londra nu potă exista diare mari, decât în număr restrins, și că întreprinderi nouă se facu forte rar. Scriitorul însuși, care și-a pierdut individualitatea, în schimbă gustă libertatea deplină, fiind-oă nu trebuie mai mult să se teme, că poște fi neplăcut cuiva. Poște lăuda și defaima fără de-a fi responsabil. Totă puterea este a diartului, fiind-oă cuprind în sine puterea tuturor colaboratorilor, fără de-a da cuiva renume.

În Franca însă raporturile sunt altele. Și acolo era obișnuită anonimitatea, cel puțin la articolele politice, și „Debats“ și „Temps“ chiar și adă își publică articoli fără înscrisuri. Aceste însă sunt obiceiurile timpurilor trecute, pe cari diarele le părăsesc din ce în ce mai mult, de dra-

gă agitațiilor grabnice. Francesul, este singurul popor neliniștit, care a trecut prin multe sgușuri și se împarte în multe partide. Acolo nu mai există partide mari, cari să se deosebescă maroantă, și de aceea diarele apar în esemplare mai puține, decât cele englese, și de-aci vine, oă apar diare cu vieță așa de scurtă, diare, cari așa dicându se nasou dimineața și apun seara. Francesii nișușind mereu spre idealul libertății, n'au acea perseveranță, care o au Englesii, și în Franca nici nu au publicațiile venite așa de mare, ca în Anglia, prin urmare nici nu stau la dispozițiunea unei mase a publicului așa de estra-ordinară, cum stă presa englesă.

În Franca domnesc peste totă fierbințela individualității. Ore tradiția această, să fiă fantoma lui Napoleon? Francesii așteptă încă un Mesia: amă creșutul în Gambetta, pe Boulanger aprăpe l'amă făcutu sfânt. Cu această vreu să dică, că la noi cestiunea persoanei este principală și oă intrăm chiar și în focu pentru deitate, care tocmai dispăre dinaintea noastră. Avem diarele noastre, cari arată opera comun

desvélirei monumentului honveților s'a înscris în protocolul interpelațiilor. După acestea ministrul de finanțe Wekerle a prezentat dietei preliminarul de buget pentru 1894. În noul buget se prevedu următoarele sume: Cheltuel' 464,992,054 florin, față cu anul trecut un scădemânt de 21,191,267 fl. Venite 465,003,942 fl., minus 21,649,701 fl. Rămâne un excedent de 11,688 fl. Bilanțul gestiunii ordinare, obel-tuel ordinare: 394,532,835 fl.; venite ordinare: 416,608,994 fl. Resultă un excedent de 22,075,259 fl.

Metz — Güns — Toulon.

Sub titlul acesta „Egyetértés“ dela 24 Septembrie, publică un articol din pēna generalului Türr, din care estragem următoarele:

Venirea moștenitorului de tron italian la manevrele germane din Metz a produs mare senzație în Europa.

Impăratul german, nu tăgăduș, a avut dreptul a invita un prinț strein la spectacolul militar, ce a arangiat pe teritoriul acela delicat. Dér invitarea acēsta avă un caracter special, se cunoștea departe intențiunea unei demonstrațiuni vătămătoare; acēsta este una dintre acele necruțări, de cari politicoi lui Bismarck atât de mult i plăcea.

Numai puțină bunăvoință ar fi trebuit din partea împăratului german și s'ar fi putut încunjura invitarea acēsta, despre care știe, că va ofensa pe Francesi și i va irita și mai mult în contra Italianilor.

Politica germană, care nu se îndestuleșce cu atâta, că a tras pe Italia în tripla alianță, nu acuma face întâia dată încercarea, ca să producă o ură neimpăcată între națiunile surori latine. Până acuma însă n'a avut succes.

Când împăratul Wilhelm II s'a urcat pe tron, toate mergeau foarte bine; călătoriile și vizitele se urmau una după alta. Intr'o zi împăratul voia să invite pe regele Umberto, care se afla la dēnsul în vizită, la o mare revistă militară la Strassburg. Aflând regele, că revista o să se țină în Strassburg, a dīsă cătră ministrul președinte Crispi: „Arangeză trēba 6re-cum, dér eu în Strassburg nu mă duț.“ Crispi s'a dus îndată la Bismarck, care aflând de naturală dorința regelui, a îndemnat pe tinerul împărat să abdică de planul său. Nici până în ziua de astăzi, împăratul german n'a putut aduce pe Umberto la Strassburg, dér după acceptare de trei ani a dus pe moștenitorul de tron în Elsația Lotaringia.

Se dīce, că bărbaii de stat italieni, altomni foarte dibaci, ar fi fost siliți a se învoi la acēsta, căci refuzarea invitării ar fi cauzat sânge rău.

Ei bine, noi știm, că regele nostru, din respect față cu Papa, n'a revansat vizita reg-lui italian, în Roma, și pentru

aceea tripla alianță nu s'a sgduit. Cabinetul italian încă ar fi putut răspunde: Ne ducem, unde vreți, numai acolo nu!

Elsația și Lotaringia! Germanii au voit să demonstreze adecă, că și aceea tocmai așa este un „Reichsland“, ca și Brandenburg ori Saxonia. Când însă atingem sentimentele unei națiuni mari, aducându-i aminte umilirea, acēsta este o împrejurare pe care trebuie s'o luăm în considerare.

Germanii se provocă și la aceea, că Elsația și Lotaringia au fost provincii germane, pe cari Francesii le-au răpit dela imperiul german, (care pe atunci nici n'a existat!), și că acuma i s'a restituit.

Apoi nu tocmai marchisul de Braundenburg, un străbun al lui Wilhelm II, a fost acela, care la 1648 a dat teritoriul acela pe mână franceză? Elsația era din vécul XIV posesiunea familiară a casei de Habsburg, pe care pacea westfalică a dat-o Franciei pentru patru milioane de franci, care sumă i s'a și plătit Archiducelui austriac, care avea teritoriul în posesiune.

Și când Europa și-a resbunat asupra lui Napoleon I; când a restituit înainte de 1792. și în specie în Germania, unde marele împărat, prin mediatizarea micilor principate, a pregătit unirea germană — atunci au luat dela Francia teritoriile ocucerate; Elsația și Lotaringia însă i le-au lăsat. De unde se vede, că aceste două provincii sunt de o natură specială, de care trebuie să ținem socotă. Cu toate acestea împăratul german invită un prinț din cea oasă domitoare, care nu demult era aliata Franciei — și ar voi totuși, ca Francia să nu se simtă vătămă, să rămână mută?

Câteva zile după aceea împăratul Wilhelm vine la manevrele armatei austro-ungare.

Ar fi fost natural, ca monarchia noastră, care se simte amenințată de Rusia, să fi invitat pe aliatul său puternic la manevrele din Galiția, între poporațiunea ală cărei patriotism Majestatea Sa l'a amintit, ca model.

Domnitorul nostru însă invită pe aliatul său la Güns; arangiază aici manevre decât cari mai mari încă nu s'au făcut, dér nu ține nici o vorbire, nici un toast, care să fi dat ansă la o schimbare diplomatică de idei, ér în ordinul de armată adresat soldaților, nici nu amintesc pe aliatul său, înaintea căruia armata s'a distins.

Acēsta vine de acolo, că Austro-Ungaria dorește pacea, ér Germania voescă să unescă tripla alianță cu ura față de cei dinafară și ca să potă ține cont și atunci de aliații săi, când numai de ocuceririle ei e vorbă.

Francia răspunde la acēsta prin caracterul demonstrativ al serbărilor dela

dér ore nu sunt ceva caracteristic a cele diare, în cari este încorporat câte-un om singuratic, de pildă diarul lui Rochefort, al lui Clemanceau, al lui Cassagnac. Totă redacția dispăre și diarul nu este cumpărat decât pentru acelu om. Inș cetitorii nu cumpără numai aceste diare, ei privesc în toate, fiă-care simt drept o necesitate ardetă de-a soi toate părerile, de-a trī în alaiul luptelor noastre politice, cu cari mergem înaintea unui viitor nesigur.

Dacă individualitatea hotărășce atâta, atunci s'a gătat cu anonimitatea în presă. Iscălitura asigură învingerea, de aceea vedem pretutindeni iscălituri. Și în acēsta necesitate se află doră ceva din întreaga noastră rasă; în primul rând a se lupta cu viziera deschisă și a mesteca și numele în acēsta luptă. Nu se potē nega, că fiă-care talent se luptă pentru sine, dér lumina, care o răspândeșce în jurul său, totuși adese-ori luminează tuturora. Nu pot aduce o judecată asupra marinosului popor al Franciei, nu pot știrbi autoritatea pressei

franceze, căci și eu fac parte din acelu popor, simțesc fierbințela individualității, necesitatea luptei, și cred încă, că se va născ o societate de omeni, care se va basa pe dreptate și muncă.

Zola nevorbind de politică față cu care aprețiază anonimitatea, nu înțelege cum ea ar fi posibilă în lucrări literare? În Francia n'ar avé nici o formă un articol critic, care n'ar fi iscălit. În critică este ceva formațiune originală, prin care ea se deosebeșce de-o simplă informațiune, trebuie să ai pentru ea spirit individual, logică tare, ne mai vorbind de multa lectură. Streinătatea încă știe, ce loc ocupă Sarcey, Jules Lemaitre, chiar la acele diare, cari au rămas fidele anonimității. Nici nu se potē închipui foiletoanele acestor critici fără subscriere, fiind-că judecata ce-o aduc ei, este interesantă și primesc greutate din pozițiunea lor, din trăsăturile feței, din tot ce au ei, chiar și din însușirile și datele lor spirituale. Toate acestea ridică critica la gradul de artă, care străbate apoi în produțiunile literare și nu e mai

Toulon și proclamă sus și tare concordia între republică și tiraniă.

Că e drept flota rusescă a revansat simpla visita dela Kronstadt, ceea ce era o datorință de curtoasie, dér și singura concordiă între Francia și Rusia — se amintesc, ca o monstruositate.

De ce nu s'a vorbit de monstruositate, când Rusia aparținea alianței celor trei împărați, când contele Andrassy a însoțit pe domnitorul la Petersburg și am trimis la Constantinopol înaintea Țarului pe contele Francisc Zichy, cel agreat de Țar?

Este sigur, că se potē cugeta o combinațiune și mai bună, decât alianța ruso-franceză. Contele Beust a și gândit la așa ceva la 1869. El voia la 1870 să revanșeze Francesilor serviciul dela 1866. Dér planul lui n'a succed. „Europa a fost invisibilă“ și Francia a fost mutilată. — Francia a așteptat îndelungată, ca Europa să se reculegă, dér înzădar.

Și când Rusia a rămas afară din tripla alianță și vedea doi aliați cu sine în față, atunci calea unirei ruso-franceze a fost aplanată.

Se dīce, că Europa se înarmăză din cauza revanșului francez.

La înarmare ne constringe Germania, ca să-i asigure ocuceririle sale.

Cum se vor sfirși toate acestea? Situațiunea este grea și se vorbeșce, că Papa lucră la o nouă enciclică, în care recomandă pacificarea, propune desarmarea.

Puterile vor asculta cu greu de Papa. Dér va asculta de el potē clerul catolic. Și decât preoții vor predica odată pacea, toleranța, și acesta va fi un câștig.

Și decât Papa s'ar hotăr odată să mērgă de braț la preumblare pe corso-ul din Roma cu regele Umberto, acēsta ar fi în adevăr un eveniment mare, bine-făcător.

Că se ține însă de contracte, ce s'au făcut și se vor mai face, acelea mi aduc în minte un episod istoric, ce se află scris în diarul lui Mallesbury.

Țarul Nicolae, când a fost la 1844 în Londra a făcut un contract cu 3 bărbai de stat englezi.

Acest document, iscălit afară de Țarul și de Wellington. Peel și Abardēen, recunoșce cu eschiderea totală a Franciei, pe Rusia de protectora creștinilor orientali și de păzitoră locurilor sfinte.

Țarul scăpat de gândurile mișcărilor dela 1848/9, a luat contractul acesta la mână și încredându-se în el și a întors privirile cătră mecul Sofia.

Wellington și Peel murise într'aceea, ală treilea care subscriese era însă tocmai la guvern și — Menokov a provocat pe Turci.

Guvernul francez a luat poziția, opinia publică engleză a uitat ura seculară în contra Francesilor și a protestat puternic, ér Țarul Nicolae, care și-a pus

credința în contractul făcut cu Englezii, — s'a amestecat în rebelul crimic.

„Egyetértés“ declară că publicând articolul celebrului autor, nu vré să dīcă, că și consimte cu părerile lui, cari sunt individuale și diferite de acelea profesate de ale sale.

SCIRILE ȚILEI.

— 16 (28) Septembrie.

Primatele Vaszary și căsătoria civilă. Unei foi din Viena i se scrie următoarele din Budapesta: Știe, că căsătoria civilă nu mai întâmpină piedeci la locurile competente și că singura greutate este, că biserică catolică învață indisolubilitatea căsătoriei, este adă întărită prin fapte. După informațiunea unui distins bărbat de stat, primatul Vaszary a adus înaintea monarohului, în audiența de alaltieri, numai modalitățile, cum s'ar potē conserva nevătămată dogma indisolubilității în instituția căsătoriei civile. După cum se aude, primatul a subțernut Coronei un proiect pozitiv în privința acēsta și a luat asupra-si sarcina, de-ală face plausibil la guvern.

Noul ministru de rebel. Monitorele oficiose din Viena și Budapesta aduc dispensarea ministrului provisor de rebel br Merkl dela acest post și denumirea generalului de cavalerie Krieghammer de ministru de rebel. Krieghammer a fost până acuma comandantul corpului I de armată în Craovia.

Nu șei rumunyește! Nicolae Jugănaru din Turcheș s'a dus săptămāna trecută la stațiunea telegrafică din Timișul de Jos, să espedeze o depeșă unui neguțator din Seliște, lângă Sibiu. Funcționarul dela biroul telegrafic i-a dīsă, să facă depeșă unguresc, pentru că el „nu șei rumunyește“. — „Eu nu șoi unguresc, domnule“ i-a răspuns Românul. — „Dacă nu șoi nu putem telegrafa“, a fost răspunsul funcționarului „inteligent“, care nu vré să știe că e dator să primescă telegrame în toate limbile. Nu știm, ce-a mai făcut Românul, dér îl sfătuim, că decât n'a făcut arătare până acuma la direcțiunea postelor și telegrafelor, să o facă imediat, în contra acestui funcționar, care abuză astfel de poziția sa. Am ajuns ca și funcționării din localitățile cele mai obscure să se bată joc de drepturile și interesele publicului român. Și apoi tot se mai laudă Ungurii cu „egalitatea de drept!“ Halal de-o astfel de tratere egală!

Se potē! Diarul „Le Temps“ din Paris publică o depeșă din Budapesta, în care se dīce, că ciroul șgomotul, că guvernul maghiar are de gând să aplice în Transilvania aceleași mēsur, pe cari guvernul austriac le-a luat în Boemia.

Cărți didactice oprite. Din Timișora se telegrafiază, că inspectorul școlar Denji Janos din comitatul Caraș-Severin, a aflat, că în școlile coloniilor cehe de pe fostul teritoriu de graniță, se folosesc cărți didactice făcute în Boemia. Inspectorul a oprit toate acele cărți și a ordonat, ca să fiă înlocuite cu altele, scrise în limba maghiară. — De bună sēmă, pentru-ca Ungaria să fiă salvată.

Dieta Austriei Monitorul oficial austriac publică rescriptul împăratesc, cu data de 24 Septembrie, cătră contele Taaffe, prin care convocă Reichsrath-ul pe 10 Octombrie. Primul obiect de dezbateră va fi starea de asediu din Boemia, respective aprobarea dispozițiilor referitoare la acēsta.

Contra duelului. Clubul cetățenilor din suburbiul Theresia, în Budapesta, s'a ocupat de curând cu cestiunea, că ce ar fi de făcut în contra maniei duelului. În privința acēsta s'a adus hotărerea, ca să se provocă toate cluburile, să se alature la mișcarea antiduelistă. Comitatu clubului

Sci cine.

ednă următorul proiect de rezoluție: 1) Să se facă petițiune la dietă, cerându-se să se ia duelului caracterul unei crime privilegiate. Totodată să înăsprească pedepsele calumniei și ale vătămării de onoare. 2) Să se facă petițiune la guvern, ca și până acum să se aducă schimbare, pe cale legislativă, să se îndrumeze procuraturile regesci la executarea mai strictă a dispozițiilor existente despre duel, ca duelul la amputație să fie considerat de un delict grav și disciplinar; și în fine, ca guvernul să-și valideze la Majestatea Sa influința, ca în armată să se oprăscă duelul. 3) Cluburile să declare, că onoarea civilă o consideră de independentă de duel. De câte ori un membru al clubului ar fi atacat în onoarea sa, din cauza refuzării unui duel, la dorința lui să se formeze un juriu, care după examinarea cauzei, să-l declare de cetățean de onoare, și să-l desemneze pe acela, care să dehonoreze public pe un alt membru din cauza refuzării unui duel — să-l exclude din club.

—x—

Și totuși primesc. Conte Stefan Károlyi, despre care și noi am adus știrea, că n'a vrut să primească președinția Culturii din Ungaria superioară, cedând presiunii din partea amicilor săi, a declarat totuși, că va primi. Bucuria este mare în Israel!

—x—

Aniversarea împărțirii Poloniei. În ziua de 11 (23) Septembrie a fost aniversarea a sute a împărțirii a doua a Poloniei. Din serie din Cracovia, că în acea zi s'au înălțat servicii religioase de jale în toate orașele galiciene.

—x—

Ună cuirasă engleză pierdută. Este în memoria tuturor teribila catastrofă întâmplată cuirasatului englez „Victoria”, în urma ciocnirii sale cu cuirasatul „Comperdown”. O telegramă din Malta ne spune, acum, că și cuirasatul „Comperdown” s'a înecat, pe când părăsia portul. Două remorche fiind trimise în ajutorul vasului, au reușit să-l scotă.

—x—

Colera. Din Budapesta se știe, că la 11 Septembrie s'au întâmplat acolo șapte cazuri suspecte de coleră, casă de morți nu e nici unul. Ministrul de interne aluat dispoziția de a înmulți numărul inspectorilor sanitari din țară, cu patru. Din comitate anunță: Alba inferioară 1 îmbolnăvire în două, Baciu-Bodrog 3 îmbolnăviri și 2 cazuri de morți, Târnava mică 1 casă de morți, Clușina 1 îmbolnăvire, Pesta 1 casă de morți, Solnod-Dobéca 1 îmbolnăvire și 1 casă de morți, Torontal 2 îmbolnăviri, Ungvár 2 cazuri de morți. În Satmar și Baboia colera a încetat.

—x—

Comuni. Gavrilă Marțianu, teolog abbat și Aurelia Valeria Anca, își vor serba nunta lor în 8 Octomvre st. n. 1893 la orașul p. u., în biserica parohială gr. cat. din Chiraleș.

—x—

Concertul d-șorei Irena de Brenner se va da, precum am anunțat, cu concertul muzicii orașenești Joi în 5 Oct. a. c. în sala hotelului central „Nr. 1.” Alături și interesantul program este de următorul cuprins: 1) H. Vieuxtemps: „Fandango appassionata” pentru violină cu acompaniament de orchestră de d-ra Irena de Brenner. 2) L. v. Beethoven: „Andante con moto” din Symphonia C-moll orchestra. 3) F. B. Luch: Preludiu numai pentru violină, comp. de Brenner. 4) Romanza pentru violină și orchestră, d-ra Irena de Brenner. 5) L. v. Beethoven: Finale, din Symphonia D-dur, orchestra 5) H. W. Ernst: „Dan hongrois”, pentru violină cu acompaniament de orchestră. Bilete se pot câpăta la librăria H. Zeidner și și sera la casa. Biletul L. 2 fl. Cerole II 1 fl. 50 or. Stalul I. 1 fl. Galeria 1 fl. Partere 60 or. Studenții 30 or.

Serbările franco-ruse.

Pregătirile, cari se fac la Toulon și la Marsilia pentru primirea marinarilor ruși,

promit nise serbări din cele mai strălucite, ce s'au vădită vr'odată.

Pentru decorarea orașului Toulon consiliul municipal a votat suma de 225,000 de franci. O casă din Paris a fost însărcinată cu decorarea acesta.

Prevăzându-se o aglomerație colosală la Toulon, s'a vestit, că pentru cei ce nu vor găsi locuințe se vor pune la dispoziție corturile militare, cari se vor ridica la fortificații.

Programul definitiv al serbărilor nu e încă fixat; se va organiza însă, între altele, o așa numită „bataille de fleurs”. Premii în valoare de 10,000 de franci se vor da trăsurilor celor mai bine decorate.

Administrația municipală din Toulon a comandat două sute de cupe, una de aur, pentru amiralul Avelane, de ce de argint vechi pentru ofițerii superiori ai escadre sale și celelalte de argint aurit pentru ofițerii subalterni. Tote aceste cupe vor fi nise adevărate opere de artă.

La Paris consiliul municipal a votat o sumă de 350,000 de franci pentru primirea ofițerilor ruși la primărie. După aceasta a trimis la comisia de propuneri o moțiune a consilierului Escudier, ca în amintirea visitei marinarilor ruși, *avenue du Bois de Boulogne* să poarte în viitor numele de *avenue de Cronstadt*.

Se mai hotărăsc apoi: să se bată o medalie comemorativă, care să se împartă ofițerilor ruși; să se împartă 150,000 de franci la serăcii din Paris în ziua sosirii marinarilor ruși.

Pentru cei 350,000 de franci votați de comună, se vor da: în prima zi un prânz oficial și un concert, sera va fi o retragere cu torțe; a doua zi: dejun la Bois de Boulogne, bal și concert. Invitățile vor fi nominative.

Consiliul comunal a mai votat 10,000 de franci subvenția comitetului pressei, care, după cum se știe, a înțeles prinșă o subscripție publică pentru aranjarea altor serbări, pe lângă cele ale primăriei. Într-o săptămână diarele din Paris au strins prin această subscripție publică suma de 111,000 de lei și subscripția continuă.

Ministrul francez Dupuy a primit pe președintele consiliului comunal din Paris, cu care s'a înțeles asupra punctelor generale ale serbărilor municipale, ce se vor da cu ocaziunea șederii ofițerilor ruși la Paris. În ziua întâi vor prânzi la d. Carnot și în ziua a 2-a și a 3-a vor fi oșpeții municipalității; a 4-a zi vor prânzi la amiralul Rieunier; a 5-a la generalul Loizillon; a 6-a zi vor prânzi la d. Dupuy; a 7-a zi d. Carnot le va oferi un dejun.

Invitare.

Adunarea generală a Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, amânată din cauza colerei, s'a convocat de nou pe 22 Octomvre a. c. și zilele următoare aci, în Năsăud. Drept ce în legătură cu invitarea de mai înainte am oure a invita pe toți P. T. domni membri ai Asociației noastre și pe sprijinitorii ei, să ia parte la acea adunare în numărul câtă de mare, precum și la festivitățile, ce se aranjează atunci, după programa deja statorită și publicată. Ca secțiunea pentru încauțirare și aranjarea banchetului să se potă orienta de timpuriu, rogă cu totă stima pre cei ce intenționează a lua parte, să binevoiască a se însinua la subscribul cel mult până în 15 Octomvre a. c. Insinuările făcute pentru terminul de 27 August a. c. nuse iau în considerare.

Invitări speciale nu se trimit.

Năsăud, 25 Septemvre 1893.

Pentru comitet:

Dr. Ioan Popu,
dir. desp.

Nou ziar român.

Primim dela Timișoara următoarea invitație de prenumerație la un ziar nou de publicitate română ce va apărea acolo. Etă-o:

„Sentinela” este numele noului ziar publicistic român național, ce va apărea cu începere dela 1 Octomvre 1893 în Timișoara.

Lupta ce poporul nostru trebuie să poarte pentru existența și înaintarea sa națională se face din zi în zi tot mai grea.

Acosta o simte deja chiar și Românul cel mai cumpătat în poftele și dorințele sale legitime.

Este dără numai firesc lucrul deocă românul din această țară îngrijit de soarta sa și de a viitorului urmașilor săi, simte în aceeași măsură lipsa și trebuința înmulțirii mijloacelor de apărare și de scutire.

Scutul cel mai ocrotitor în o luptă cum este și cea de acum a nemului nostru românesc, în vechiul nostru este publicistica liberă de lăcomie, neatârnată și închinată fără teamă și fără violesug numai binelui obștesc.

Pentru a nu lăsa ca ținuturile locuite de români, mai ales în Bănătu și din Ungaria din vr'o întâmplare să rămână tocmă în aceste timpuri grele fără un astfel de organ al său propriu popular-național, s'a hotărât întemeierea și edarea „Sentinelei”.

Cu câtă mai mult astfel de organe s'au voi lupta și vor fi susținute în conglăsură, cu una și aceeași nisuință, spre unul și același scop național, cu atât mai ușor va fi lupta și cu atât mai sigură în sfârșit izbânda dorită.

Noul organ național, „Sentinela”, va fi la otarele apusene ale românismului un neadormit păzitor statornic și credincios al limbei gonite, un neînfricat reclamator al drepturilor și libertăților naționale amenințate ale poporului nostru românesc și un neîndurată sbucitor al căloărilor legilor sancționate și în putere încă, pe ori-ce teren public.

Susținerea neștirbită și apărarea față de ori cine a drepturilor bisericești și școlilor naționale românești, înaintarea statului preoțesc și învățătoresc, prosperarea morală și înflorirea stării materiale a tuturor păturilor națiunii noastre, sprijinirea și dezvoltarea tuturor ramurilor economiei, meseriei industriei, comerțului național este un punct de frunte în programul „Sentinelei”.

În deosebită băgare de seamă se va lua cultivarea limbei și literaturii noastre naționale. Loo și privilegiu de ajuns se va da în rubrica „Discușiunilor științifice” și în „Foișoră” tuturor, bătrâni și tineri, spre lucrare, studiere și scrutare literară liniștită și temeinică spre emulare nobilă și nobilitare întru sporirea comorei inimii și a spiritului.

Cu grije, cu suflet curat și fără întârziere se va redacta rubrica scirilor telegrafice din lume și a informațiilor locale de pe tot pământul românesc. Nime și nimica românescă nu se va considera prea mică, prea puțină s'eu prea neînsemnată.

Dreptul și dreptatea singuraticului se va bucura de cel mai deplin scută cuvenit și cuvințos, fără a admite degenerări s'eu esagerări demoralizătoare și stricătoare.

Pe această cale „Sentinela” va ajunge să fie un organ național neatârnat, în ale cărui colone se potă înteli și potă discuta cu bunăvoință frățescă, toți cari știutesc numai la libertatea, la întărirea și mărirea scumpei noastre națiuni românești,

Începutul este făcut. Organul, pus în serviciul cauzei naționale, stă la dispozițiunea națiunii, dela a cărei sprijinire și îmbrățisare atâră dezvoltarea și întărirea „Sentinelei” în aceste ținuturi.

Până la sfârșitul acestui an pre-

țutul abonamentului „Sentinelei” este 2 fl. v. a.

„Sentinela” va apăre acum la început de două, de trei ori, după puțină mai des în săptămână, în Timișoara, în format modern plăcut; căci a face cu puțință, ca „Sentinela” să fie o foie de zi bună și iefină este tendința și datorința comună.

Prețul de abonament și adresa clară și esactă a abonamentului rugăm a trimite subscrisului prin asigne postale.

Inserate de ori ce cuprins, concursuri, licitațiuni, avisuri, diferite sciri de anunțuri se vor primi și publica după placă cu prețurile cele mai moderate.

Este consultă a nu amâna comanda pentru ca orientarea să fie cu puțință în privința lucrărilor tipografice și administraționale eventuală și pe anul viitor.

Cu deplină încredere și rezoluțiune am luat asupra-mi redactarea „Sentinelei” și cu aceeași încredere rog pe toți conaționali, devotați prosperării românismului, a sprigini din tote puterile și pre tote oăile „Sentinelei”, pentru ca ea să și potă implini aici mărta ei misiune.

Un special apel frățesc imi permită a adresa, în interesul cauzei, numărurilor amicilor de principii și binevoitorilor mei cunoscuți de pretutindenea. În spriginirea și conlucrarea lor am firmă speranță.

Dumnezeu cu noi și cu sânta cauză a poporului nostru.

Timișoara (Temesvár), în 15 Septemvre 1893.

Pentru redacțiune și administrațiune:

Ioan V. Barcianu,
cetate, strada Matias Corvinus, Nr. 7.

Mulțămită publică.

Subsemnatul, având însărcinarea să stringă cărți de dar pentru biblioteca populară din comuna mea natală Cața (Transilvania); mă simt dator să aduc, în numele comitetului bibliotecii și în numele conaționaliilor mei, cele mai vii mulțămiri onorabililor donatori, ale cărora nume urmază:

Redacția „Răsboiului” 50 volume de diferite cărți. G. Tăușesou 5 lei, S. Schilo 5 lei, Ig. Mircea, Teatru de V. Alex. 4 volume și 2 exemplare. G. Comșa 8 exemplare, C. V. Vasiliu 27 esemp., I. L. Caragiale 25 esemp., G. N. Grindeanu 1 leu, I. S. Petresou 3 es., I. D. Valoari 2 es., M. Bochori 8 es., Dragea 1 leu, V. Nicolau 12 es., Eisner 1 leu, Werner 1 leu, Obervalder 1 leu, G. Alexandrescu 10 es., D. Constantinescu 1 leu, G. Petresou 2 lei, Al. Villacros 2 es., Neagoe R. Colceag 10 es., Petre Bistrițianu 1 leu, C. Praudsteter 1 es., Moritz G. Bufty 2 lei, C. Juster 2 lei, S. Moscovici 1 leu, I. Tainz 1 leu, Signi Schvartz 1 leu, A. Floru 4 es., Jean Gagel 1 leu, G. P. Georgesou 2 lei, G. Coșbuc 5 es., Dr. Coman (prof.) 14 es., I. Clinciu (prof.) 10 es., D. Ghimpa (prof.) 18 es., Ioan Todoru (din Cața) 7 es. și 2 lei, Ion Lungu (din Cața) 10 es. și 2 lei, C. S. Constantinesou 2 lei, Atanasie Niculesou (Athaniot) 3 es., Nic. Lungu 2 lei.

Sperăm, că exemplul acestor onorabili domni, va fi imitat și de oătră alți doritori de propășirea și luminarea nemului românesc.

Ignatie Mircea,
bibliotecar.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 27 Sept. Frațiunea lui Ugron s'a împăcată aji cu partida independentă.

Budapesta, 28 Sept. Partida lui Apponyi se va pronunța în cestiunea enunțiațiunilor monarhului numai după ce va cunoște răspunsul guvernului.

Dr. Sterie N. Ciurcu

Viena, IX Pelikangasse 10.

Cabinet de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiuni și prin corespondență.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Alaior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Septembrie 1893.

Renta ung. de aur 4%	116.25
Renta de corone ung. 4%	94.15
Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.—
" " " " argint 4 1/2%	100.—
Oblig. " " " de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare.	95.10
" " " " croate-slavone.	98.75
Imprum. ung. ou premii.	150.25
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin.	142.50
Renta de hartie austr.	97.10
" " " " argint "	96.75
" " " " aur "	119.90
Losuri din 1860	144.75
Actii de-ale Banței austro-ungar.	986.—
" " " " ung. de credit.	414.75
" " " " austr. de credit.	338.50
Napoleonori	9.99 1/2
Marc imp. germ.	62.—
London (lire sterlinge).	126.05
Rente de corone austr.	96.60

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Septembrie 1893.

Banote rom. Cump.	9.92	Vend.	9.96
Argint român.	9.85	"	9.90
Napoleon d'or	9.96	"	9.99
Galbeni	5.72	"	—
Ruble rusești	1.29	"	—
Marc germane	61.40	"	—
Lire turcești	—	"	—
Seris. fonc. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	101.—	"	102.50

— Avis —

Am aflatu de bine, a incunostiinta On. publicu romanescu si cu deosebire vechia mea clientela, ca stirea lătită, ca și când eu m'ășu ocupa de prezentu **numai** cu afacerile Filialei „Albina,” alu cărei consulentu am ondre a fi dela infiintarea ei in piata Brașovului și până astăzi, și nu ași mai primi și alte reprezentări — nu e adevărată, Făcându deci acesta cunoscutu, me rogă a fi și in viitoru onoratu, cu încredere in ori-ce cause procesuale promitandu On. publicu cea mai promptă și solidă îngrijire a proceselor concređute.

Cu deosebită stimă

Iosif Pușcariu,

235,3-5

advocatū publicū.

PUBLICAȚIE.

De Joi in 28 Sept. st. n. a. c. se aflăcancelaria oficiului orfanalū éráși in localitățile de mai nainte in edificiul magistratului Strada Porții Nr. 63 etagiu primū.

Brașov, 22 Septembrie 1893.

Scaunulū orfanalū orășenescu.

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA”
FILIALA BRAȘOVŪ,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungar.

primesce depunerii spre fructificare pe lângă 4 1/2 % și plătesce însași darea de venitū pentru ele.

Escomptează cambiū cu interese dela 5 1/2 in sus;
Acordă împrumuturi pe ipotecă, până la jumătate a valōrei lorū **cu 6%**;
Lombardează efecte și monete, acordându 85% din valōrea de curs, și
Giuaerii și mărfuri acordandū 2/3—3/4 a valōrei lorū ca împrumutū, cu procente dela 5 1/2 in sus,

Cumperă și vinde efecte. Valute și devise cōtate la bursele din Budapesta, Viena și Bucuresci după cursulū ūilei, recomandându mai alesu pentru plasări de capitalū diferitele efecte române, carū pe lângă cea mai mare asigurantă ofer unū produsū de peste 5%, și carū se află totdeauna de vândare la cassa institutului in Brașovū;

Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassări și eliberează asemnate asupra tuturorū piețelorū, mai ales din România;

Rescumperă fără nici o detragere cupōne, le escomptează naintea scadenței lorū și cumperă cu cele mai bune prețuri cupōne dela efecte române;
Ingrigesce in comisiune ori și ce transacțiā ajutatā fiindū de legăturile ce le întreține cu firme de rangul primū in Budapesta, Viena și Bucuresci, de a putea servi clientelei sale in celū mai culant și folositorū modū;

Dă cu chiriā magazine și locuri de depou pe teritoriulū seu alături a gara reg. ung. de stat și legatū cu acesta cu două căli ferate, Strada Gării Nro 45, și in fine

Face asigurări asupra vieței omului, ca reprezentantă a societății de asigurare „EQUITABLE” din New-York, după condițiunile avantajoase ale acestei societăți, in tōte combinațiunile.

Biroul: piața, tîrgulū botelorū Nr. 22, etagiulū I.

Ōre de oficiu: 1/2 8—1/2 2, ōre de cassă: 8—1. 48—*

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac
(fără nici o primejdie) in contra **Neputinței**. Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.

INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la **PARIS, 7, r. Saint-Lazare.**
BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește **ELIXIRUL GODINEAU** și la **BUCUREȘTI, la Ilie LAMPIRESCU, droghist;**
la JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmaciați.

și la **TULCEA, la Dr. D. RAVBLICO, farmacia la „MINERVA.”**

A V I S Ū!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potū face și reinoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta in deosebi, când voiescū ca espedarea se li-se facă după stilulū nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, se binevoiască a scrie adresa lămuritū și se arate și posta ultimă. **Administraț. „Gaz. Trans.”**

Icre, Pești de mare, Conserve de Pești.

Cipar in gelatină (aal) prima extra, vartos, butoiașū fl. 4.— 1/2 butoiașū fl.	2 35
" " " " mijlocū . . . . . " " " "	3 75
" " " " " " " " " " " " " "	3 50
Cipar (Roll) in gelatină (fără ōse) 25 porțiuni	4 50
Scumbrii in gelatină (mijlocū)	2 50
" „Bismark” (fără oase) cu sosū picautū	2 10
" ff. fripte, cel mai bunū pește de Marea-Ostică	2 10
Rollmods (un soiū de scumbrie), cam 40—50 intr'un	2 10
Scumbrii grase ff., marinată cu cēpă și cu sos de mustar	2 10
" Matjes englezești, prima 30—40 bucăți	2 10
" olandeze, cam 30—35 bucăți	2 10
" delicatese in cel mai fin sos englezesu de mustar 120—140 bucăți	2 10
Sardine rusești corōnă, in sos picant	1 75
Anchovis din Christiania, ou zarzavaturū de Nord edevărate	2 75
Scottine (scumbrii mici delicatese), 80—100 bucăți.	2 75
Mreană-cipar (friptă in sos), se conservă bine	3 50
Sardine in oleiū, cele mai bune in colț postalū cu 9 marī, seu 16 mici cutii	4 50
Silds pentru poftă de mâncare, fără ōsă . . . . . butoiaș	4 50
Sardele de Brabant din 1890, calitatea cea mai bună	6 20
Neunaugen din Elbing, se conservă bine	4 40
Sprotten de Kiel, lada cu 160—200 bucăți fl. 1.20, 2 lăzi = 1 colț postal	1 75
Heringi afumați (Bückling) de Kiel, 40—45 in lădiță	1 50
Scumbrii cu Salm, mare, grasă, afumată, (se conservă bine) in ladă	2 25
Cipar, afumatū [„Spieka”], prima calitate, in lădiță	7 50
Salm, afumatū, „Scheibenlacs” (ceva nou), in 4 cutii, cu 15—20 bucăți, la cumpărare de 4 cutii	4 25
Icre de Ural (cenușii) bōbe maii, fōrte dulci . . . . . 1 chilo	3 75
" " " bōbe mijloci . . . . . 1 " "	3 25
" " " Alasca (nou de totū), gustul celorū de Astrachan 1 " "	3 75
Pești de mare, prōspeți, Morun de mare, Batocū, Cablian, 1 lădiță	2.—

Se trimite franco la ori ce postă din Au tro-Ungaria, nevămutū, cu rambursă.

Philip Richard Peters
in Altona (Holstein).

—5*

Picături de stomachū

MARIAZELLER,

carū au efectū escelentū in contra tuturorū bōlelorū de stomachū, suntū unū medicamentū neapăratū de lipsă pentru ori-ce casă.

Semnele din care se cunoscū bōlele de stomachū suntū: lipsa de apētītū, slăbiciunea stomachului, respirațiune cu mirosū greu, umflare (vânturi), răgăiatū acru, colică, catarū de stomacū, producere escesivă de flegmă, gâlbini re, greață și vomare, cărcei la stomachū, constipațiune seu incuriare

Și la durere de capū, încărcarea stomachului cu mănăcări și beuturi, limbrici, suterințe de splina, ficatū și hemoroide, aprobatū ca medicamentū sigurū de vindicare.

La bōlele indicate s'a constatatū **picăturile Mariazeller**, ca celū mai bunū leacū, care confirmă sute de testimoni. Prețulū unei sticle inpreună cu prescrierea de intrăbuințare **40 cr.** sticla, indoitū de mare **70 cr.** Expediția centrală prin farmacistulū **Carl Brady, Krenzier (Moravia)**. Sē se observe marca de contrafacere și subscrierea.

Picături veritabile suntū numai acelea pe acărōr embalaže este lipitā o fâșiă verde cu cuvintele „Bezeugt die Echtheit.” Acēsta fâșiă portă și subscrierea mea.

Veritabile se află in Brașovū: la farmacia Jekelius Wwe, farm. Victor Roth, farm. Jul. Hornung, farm. Franz Kelemen la „Biserica albă,” farm. Eduard Kugler la „Hygiea,” farm. Gust. Jekelius in Husszufalu, farm. H. G. Obert Brașov. 15—*

Sosirea și plecarea trenurilor in Brașov.	Sosirea trenurilor in Brașov
I. Plecarea trenurilor:	1. Dela Pesta la Brașov:
1. Dela Brașov la Pesta	Trenulū de persōne: 8 ōre dimineața.
Trenulū mixtū: 5 ōre 10 min. dimineața.	Trenulū accel.: 2 ōre 9 min. după am.
Trenulū accel.: 2 ōre 45 min. după am.	Trenulū mixtū: 10 ōre 25 minute sēra.
Trenulū de persōne: 7 ōre 43 min. sēra.	2. Dela Brașov la Bucuresci:
2. Dela Brașov la Bucuresci:	Trenulū accel.: 5 ōre 15 minute dimin.
Trenulū accel.: 5 ōre 15 minute dimin.	Trenulū mixtū: 11 ōre inainte de amēđi.
Trenulū mixtū: 11 ōre inainte de amēđi.	Trenulū accel.: 2 ōre 19 min. după am.
Trenulū accel.: 2 ōre 19 min. după am.	3. Dela Brașov la Zērnesci:
3. Dela Brașov la Zērnesci:	Trenulū mixtū: 9 ōre 5 min. dimineața.
Trenulū mixtū: 9 ōre 5 min. dimineața.	Trenulū mixtū: 3 ōre 16 min. după am.
Trenulū mixtū: 3 ōre 16 min. după am.	Trenulū mixtū: 9 ōre 25 min. sēra.
Trenulū mixtū: 9 ōre 25 min. sēra.	Dela Brașov la Ch.-Oșorhelu.
Dela Brașov la Ch.-Oșorhelu.	Trenulū de persōne: 5 ōre 46 min. dimin.
Trenulū de persōne: 5 ōre 46 min. dimin.	Trenulū mixtū: 8 ōre 50 minute a. m.
Trenulū mixtū: 8 ōre 50 minute a. m.	Trenulū mixtū: 3 ōre 10 min. după am.
Trenulū mixtū: 3 ōre 10 min. după am.	

Numere singuratece din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potū cumpēra in librăria Nicolae Ciureu, in tutungeira I. Gross.